

W dniach 14-16 października 2016 r. na „śląskim Wawelu” czyli w Zamku Piastów Śląskich oraz w sali schroniska w Brzegu odbyła się trzecia już [Ogólnopolska Konferencja Genealogiczna](#). Głównym organizatorem było, podobnie jak w poprzednich latach, Stowarzyszenie Opolscy Genealodzy przy znaczącym udziale Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu, Archiwum Państwowego w Opolu i Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu. Bogaty program przewidywał 5 bloków tematycznych: Źródła i warsztat genealoga, Migracje przodków, Genealogia szlachecka, Prezentacja inicjatyw dla genealogów, Wielkopolska w Brzegu, a także „Piątkowa genealogia [wieczorowa](#) porą”, „Sobotnia genealogia [wieczorowa](#) porą” oraz autoprezentacje, sprzedaż wydawnictw, zwiedzanie, konkursy, niespodzianki i inne atrakcje, w tym wspólne zdjęcie uczestników i pokaz artystyczny na dziedzińcu zamku. Salę Zieloną, w której odbywały się obrady, wzbogacała wystawa rysunków satyrycznych Mariusza Żebrowskiego zatytułowana „*Genealogia subiektywnie*”

.

Pierwszy blok tematyczny rozpoczęło najbardziej wystąpienie Anny Laszuk, dotyczące rodzajów pomocy archiwalnych przygotowywanych w celu gromadzenia informacji o zasobie oraz możliwości wyszukiwania danych o członkach przeszłych pokoleń. Kolejni prelegenci prezentowali szczegółowo różne źródła. Dorota Lewandowska opowiedziała o rodzajach przydatnej w poszukiwaniach genealogicznych dokumentacji w *aktach kancelarii parafialnych z terenów tzw. zabużańskich, zwłaszcza parafii archidiecezji lwowskiej, przechowywanych w zasobie* Archiwum Głównego

Akt Dawnych. O bogactwie archiwów kościelnych mówiła także Aleksandra Kacprzak, szczególnie omawiając zawartość status animarum. Za najbogatsze w dane uznała spisy z zaboru austriackiego, za najbardziej zaś ogólne – z zaboru rosyjskiego. Do archiwów kościelnych Podlasia wędrują twórcy portalu projektPodlasie.pl, na którym umieszczają m.in. coraz liczniejsze indeksy do ksiąg metrykalnych z tego terenu, o czym opowiedział Tomasz M. Dąbrowski. Liczne wędrowki są nieraz udziałem osób poszukujących nie tylko dokumentowych śladów przodków. Marcin Niewalda i Piotr Strzetelski pokazali metody poszukiwania prywatnych oficjalistów dworskich. Lech Frączek doradzał, jak szukać informacji o rzemieślnikach, opisując różne źródła do historii rzemiosła – księgi cechowe i czeladnicze, dyplomy, a nawet kontrakty i rachunki.

Do dziejów swoich przodków, przybyłych z różnych miejsc na tereny środkowej Polski w I połowie XIX w., nawiązał Piotr Szkutnik, podając konkretne przykłady i omawiając źródła, które posłużyły do ustalania ich losów i koligacji. Tropem koligacji podążała także Dorena Wasik, szukając powiązań między osobami wspomnianymi w dokumentach posiadanych przez

wywodzącą się z Polski rodzinę. Przy okazji wskazała liczne źródła, wytworzone także w Stanach Zjednoczonych, które posłużyły do rozwikłania zagadki tajemniczego początkowo *Juliusza Długoleckiego*. *Temat poszerzył kolejny gość zza oceanu, Jonathan Shea, systematyzując amerykańskie źródła przydatne w badaniach genealogicznych. Zwracał przy tym uwagę na trudności, jakie mogą wynikać z fonetycznego zapisu imion i nazwisk, zniekształconych nieraz już wcześniej w językach zaborców. Monice Braun przykład jej przodków Millerów posłużył za kanwę opowieści o poszukiwaniach ich śladów na trzech kontynentach. Efektem było m.in. odnalezienie zapisu nutowego mazurka skomponowanego przez Konstantego Millera, którego nagranie zostało odtworzone. Kolejny sukces przedstawił Marcin Marynicz, opowiadając, jak na podstawie źródeł notarialnych ustalił koligacje kilku pokoleń. Przy okazji wskazywał, jakie elementy dokumentów sporządzanych przez notariuszy w różnych okresach mogą zawierać szczególnie cenne dane genealogiczne. Na zakończenie sobotnich obrad na zamku Eryk Jan Grzeszkowiak przeniósł słuchaczy z archiwów do laboratoriów. W wystąpieniu „*Genealogia genetyczna: jak szukać, żeby znaleźć?*” przedstawiał możliwości badań DNA i chromosomu X i przydatność ich wyników w ustalaniu pewnych lub prawdopodobnych więzi rodzinnych.*

Niedzielny program nie został zrealizowany w całości, gdyż niektórzy referenci nie mogli przybyć. Rozpoczęła go Karolina Szlęzak, prezentując *księgi grodzkie i ziemskie jako źródło do badań genealogicznych rodziny szlacheckiej w okresie staropolskim. Mogą one służyć pomocniczo przy ustalaniu koligacji, pierwszorzędne znaczenie mając przy ustalaniu zakresu działalności gospodarczej.* Ewelina

Maria Kostrzewska przedstawiła wyniki badań, poparte przykładami, w wystąpieniu „*Transakcja czy uczucie? Dobory małżeńskie w rodzinach ziemiańskich Królestwa Polskiego na przełomie XIX i XX w.*”

Trzy osoby zaprezentowały inicjatywy skierowane do środowisk genealogicznych. Metodę wspomagania badań genealogicznych i gromadzenia ich wyników, omówił Dariusz Stemski. Przedstawił aplikację informatyczną „

Drzewo genealogiczne”, która obok wersji stacjonarnej doczekała się też wersji mobilnej, nie wymagającej instalacji.

Marta Czerwieniec zaprezentowała tworzony portal kolejarze-online.pl. Zamieszcza w nim odszukane w różnych krajach dane dotyczące kolejarzy, uzupełniając o oferowane przez rodziny różne dokumenty. Michał Golubiński przybliżył zawartość portalu genealodzy.pl, prowadzonego przez Polskie Towarzystwo Genealogiczne. Zachęcał do współpracy z tym towarzystwem oraz do udziału w obróbce pozyskanych kopii cyfrowych różnych dokumentów oraz ich indeksowaniu.

Ostatni blok przygotowany został przez członków Wielkopolskiego Towarzystwa

Wpisany przez Anna Laszuk
czwartek, 20 października 2016 20:20 -

Genealogicznego „Gniazdo”. Rozpoczęło go przebojowe wystąpienie Joanny Lubierskiej i Dobrosławy Guci „*Gdy przodek był na bakier z prawem*”, w którym autorki omawiały listy gończe jako źródło różnorodnych informacji o niezbyt chlubnych przodkach, zawierające ich rysopisy, opisy losów i „wyczynów”. Ubarwiały to rzeczowymi, a zarazem barwnymi cytatami. Wojciech Jędraszewski poinformował o inicjatywie dotyczącej bardziej bohaterskich obywateli – powstańców wielkopolskich. Na 100-lecie wybuchu powstania planowane jest sporządzenie pełnego ich wykazu, co zapoczątkował projekt ustalenia listy odznaczonych Wielkopolskim Krzyżem Powstańczym. Osiągnięcia

Towarzystwa Pomocy Naukowej im. Karola Marcinkowskiego, działającego w latach 1841-1938, przedstawili

Dobrosława Gucia i Jakub Wojtczak. W aktach Towarzystwa, obecnie rozproszonych, radzili szukać informacji zarówno o darczyńcach wspomagających uczącą się młodzież, jak i o stypendystach, wśród których był także późniejszy prezydent Poznania Cyryl Ratajski. O konieczności realizowania projektów ratowania materialnych śladów poprzednich pokoleń mówił na zakończenie obrad Jerzy Osypiuk. Uczestniczył już w rewitalizacji kilku cmentarzy ewangelickich, widzi też potrzebę dalszych takich działań.

Obrady a raczej spotkania „wieczorową porą” miały mniej oficjalny charakter. Prezentowano wówczas różne zagadnienia w bardziej swobodnych konwencjach. Ich tematyka dotyczyła: migracji drobnej szlachty w ziemi liwskiej w XIX w.; warunków i możliwości poszukiwań w archiwach w Kijowie – obwodowym i historycznym; symboliki imion i nazwisk; social mediów w procesie poszukiwań oraz genealogii genetycznej w praktyce.

Uczestnicy mieli możliwość nie tylko zapoznać się z przygotowanymi prezentacjami. Ogromnie miła i przyjazna atmosfera spotkania sprzyjała zadawaniu pytań prelegentom, dyskusji o możliwościach prowadzenia poszukiwań, szczyceniu się osiągnięciami, nawiązywaniu kontaktów, a nawet ustalaniu koligacji rodzinnych.

Anna Laszuk
NDAP